

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 00207

LIDER FAR YUGNT

Mates Olitzky

Permanent preservation of this book was made possible by

Rae F. Kallenberg

in memory of

Peral Leah & Isaac Leib Katz

FUNDING FOR THE CORE COLLECTION OF YIDDISH LITERATURE
WAS MADE POSSIBLE IN PART BY A GRANT FROM THE
DAVID AND BARBARA B. HIRSCHHORN FOUNDATION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

לידער

פאר

יוגנט

לידער

פאר

יוגנט

פון

נו. אליצקי

ניו-יארק, 1974

בילדונגס-קאמיטעט פון אַרבעטער-רינג

M. OLITSKY
POEMS FOR YOUTH

Copyright 1974 by

M. OLITSKY
New York, N. Y.

אַרויסגעגעבן ביי דער מיטהילף פונעם קארל ראָטמאַן ליטעראַטור-פּאַנד
ביים אַלוועלטלעכן יידישן קולטור-קאָנגרעס אין ניו-יאָרק

געדרוקט ביי די ברידער שולזינגער

Printed in the U.S.A. by
SHULSINGER BROS., Inc.
21 East 4th Street, New York, N. Y. 10003

אין כויין פענצטער
בליט נאָנהעטן

אין
מײן
פֿענצטער
בליט
מאָנהעטן

— אין מײן פֿענצטער בליט מאָנהעטן —
אַ וואַזאַנע שלאַנק און שיין.
אירע צווייגן זיינען טויטע,
אירע בלעטער זיינען שטיין.

שיין איז די וואַזאַנע, פרעכטיק,
ווען די יונגע זון שינט אויף.
צו די הויכע הימלען, מעכטיק
וואַקסט איר קרוין, אַרויף, אַרויף.

שיין איז זי, אַ פֿאַרגעניגן,
ווען די זון, שוין מיד, פֿאַרגייט.
רויטע, גרינע פֿייערפֿליגן
טאַנצן אַרום איר מיט פֿרייד.

כאַטש די צווייגן זיינען טויטע,
כאַטש די בלעטער זיינען שטיין —
בליט מאָנהעטן אין מײן פֿענצטער, —
אַ וואַזאַנע שלאַנק און שיין.

טאָג

נאַך

טאָג

טאָג נאַך טאָג, ווי טראַט נאַך טראַט,
גייט דאָס אַלטע יאָר אַוועק.
דורך די גאַסן פֿון דער שטאָט,
מיט דעם גלאַטן ברייטן וועג.

ניט עס וואַרט ביים רויטן ליכט,
ניט עס פֿרעגט וואוהין צו גיין.
מיט אַ שמייכלענדיק געזיכט
גייט עס דורכן לאַנד אַליין.

גייט אַוועק אַ טאָג אין פֿרייד,
גייט אַוועק אַ טאָג אין גליק.
און אַ דריטער טאָג פֿאַרגייט,
ניט צו קומען אויף צוריק.

מיט
דער
סאָבוויי
פֿאַרן

מיט דער סאָבוויי פֿאַרן
איז אַ פֿרייד פֿאַר מיר.
עס קומען, קומען מענטשן
און זעצן זיך לעם מיר.

זיי זיצן לעבן מיר
נאָענט בני מיין זייט,
ווי אַלטע גוטע פֿריינד,
ניט ווי פֿרעמדע לייט.

די לידי וואָס ביים פֿענצטער
שלאָפֿט אויפֿן בענקל ברייט.
גלייך אויף מינע קניען
ליגט איר זינדן קלייד.

דער דאַרער מאַן פֿרעסט צו
זיין אַקסל צו מיין האַנט.
ביידע מיר, באַזונדער,
שאַקלען זיך באַנאַנד.

דער בחור אינעם מאַנטל
האַט אויגן ברוין און גוט.
זיין שיינע הויכע מיידל
טראַגט מיין פֿרויס אַ הוט.

מיט דער סאָבוויי פֿאַרן
איז אַ פֿרייד פֿאַר מיר.
אויך די בעסטע לידער
קומען דאַרט צו מיר.

בִּי

נאַכט

דער הימל איז ביי נאַכט אַ שטאַט
מיט עוועניוס געדיכט.
די וואַלקנקראַצערס זעט מען ניט,
נאָר דאָס ווייטע ליכט.

די שענסטע גאַסן זינען וואו
דער מילכוועג איז ברייט.
דער גרעסטער סקווער איז דאָרטן וואו
דער בער, דער גרויסער, שטייט.

אויך קאַרס און אויטאָס, מן-הסתם,
פֿאַרן הער און הין.
אַט צינדט אַ שטערן אָן זיך רויט,
אַט איז ער ווידער גרין.

און מענטשן, אויב זיי לעבן דאָרט,
מיינען אויך ווי מיר :
דער הימל איז ביי נאַכט אַ שטאַט
מיט גאַסן אָן אַ שיעור.

א

ביימל

דאָס יונגע ביימל בני מנין הויז
וואַקסט אַ בוים אי שייַן, אי גרויס.

די יונגע צווייגן זיינען גריין,
מיט אַ גלאַנץ פֿון זילבער דין.

עס קומט אַ ווינט און טוט אַ דריי
אַ ליכטיק בלעטל אַדער צוויי.

די זון קומט מיט אַ מאַל אַרײַן
און מאַכט פֿון דעם אַ בערגל שײַן.

אַ רעגן וואַשט עס פֿריש און רייַן,
און לאַזט אַ הויפֿן פֿערל שטיין.

דאָס שענסטע איז וואָס עס איז שייַן.

ער איז געבליבן דאָ אליין
 פֿון גרויסן וואַלד.
 הויך און ברייט און שיין,
 מיט גראָבן שטאַם
 וואו ס'קען אַ שטורעם ברעכן דעם געניק.
 מיט צווייגן און מיט פלעטערוואַרג,
 גענוג
 אויף אַנצינדן אַ שריפֿה אינעם רוים.

ער איז געבליבן דאָ אליין
 פֿון גרויסן וואַלד —
 עס זאָלן ווילדע גאַסן אויף אים גיין
 מיט וואַלקנס
 טומל און געשריי.
 עס זאָלן הייזער הייבן זיך אויף אים
 מיט כוואַליעס שטיין.
 און ער זאָל שטיין,
 הויך און ברייט און שיין,
 אליין.

דער גרינער בוים וועט גיין מיט מיר
 ביז צו דעם הויז, ביז צו דער טיר ;
 וועט איבערטערעטן ליכט און העל
 דעם חלל, וואָס דאַרף זײַן אַ שוועל ;
 וועט צווישן ראַדיאַ, לאַמפּ, טי-ווי,
 אַ שמייכלענדיקער שטיין אין בלי.
 און ווען מיך מאַטערט קלאַנג און שיין —
 וועט ער מיין גרינע שטילקייט זײַן.

אַ

בוים

אין

שטאַט

גרינע

שטילקייט

דערציילט די קינדער אייערע, אז זיי
דערציילן שפעטער זין און טעכטער זאלן:
ס'איז אַ געפֿאַר צו פֿליען אויף בראָדוויי,
וואו ווילדע רעדער יאָגן איבער שטאַלן.

די פֿליגעלעך צעשפרייטן ניט געקענט
האַט דאָס פֿאַרבלאַנדזשעטע, אוי וויי, אוי וויי!
עס האָט אַ ליכט געגעבן אַ פֿאַרבלענד,
עס איז אַ ראָד געלאָפֿן מיט געשריי.

פֿאַרזאָגט די קינדער אייערע, אז זיי,
די זין און טעכטער זאלן זיי פֿאַרזאָגן:
ס'איז אַ געפֿאַר צו פֿליען אויף בראָדוויי,
וואו ווילדע רעדער איבער שטאַלן יאָגן.

אַ וואַלקן לויערט אויף דער זון,
אַ ווינט אַ קאַלטער ציט.
איבער אויפֿגעוויגטן טייך
אַ ווילדע מעווע פֿליט.

פֿון קלאָרן טאַג איז מיט אַ מאַל
די ליכטיקייט אַוועק.
די מעווע שרייט און איר געשריי
איז פֿול מיט גרויסער שרעק.

צו

די

פֿייגעלעך

אַרום

בראָדוויי

אַ

מעווע

אַ פֿייגעלע, אַ ברעקעלע.
אינעם הימל טיף
קלינגט עס ווי אַ גלעקעלע:
ציף און ציף און ציף !

אַ פֿייגעלע, אַ ברעקעלע,
אַזוי קליין און שייַן,
שאַרט עס מיטן עקעלע
אויפֿן הייסן שטיין.

אַ פֿייגעלע, אַ ברעקעלע,
אַ לעבעדיקע זאַך !
זוכט עס ברויט אַ ברעקעלע,
דעם שאַטן פֿון אַ דאַך.

ווען די זון ווערט הייסער
פֿליט עס צו דעם טייכל.
פֿאַלט אַראָפּ צום וואַסער
מיטן הייסן בייכל.

ווייל עס קען ניט שווימען,
פֿליוסקעט עס מיט פֿליגל.
ביז די פֿליגל, נאַסע,
גלאַנצן ווי אַ שפיגל.

נאָך אַ מאָל, און ווידער,
איז דעם קילן טייכל
טונקט עס איין די פֿליגל
און דאָס הייסע בייכל.

אַ
קליין
פֿייגעלע

אַ
פֿייגעלע
ביים
וואַסער

אין הויכן הימל שטייט די זון,
גענוי אין סאַמע מיט.
פֿון הויכן הימל גלייך צו מיר
אַ פֿייגעלע, עס פֿליט.

אַנטקעגן זון דאָס פֿייגעלע
טאַנצט פֿריילעך אויפֿן גראָז:
טאַנצט מיט דעם אָן אַנדערס מיט,
די זעלבע גרייס ווי דאָס.

דאָס ערשטע איז אַ לעבעדיקס,
דאָס צווייטע — זינס אַ שאַטן,
וואָס איז ווי אין אַ ברודערל
אין אים אַרינגעראַטן.

שפיציק שמאַל די פֿליגעלעך,
דאָס גופֿל רונדיק איז.
און ביידע האַלטן זיי זיך אָן
מיט ביידע קליינע פֿיס.

האַפֿ-האַפֿ-האַפֿ! אַ טאַנץ, אַ שפרונג,
אַ שאַקל מיטן קעפל.
און גאַר געשטעלט זיך אויף מיין שוך,
אַזוי ווי אויף אַ טרעפל.

אַ דאַנק דיר, פֿריילעך פֿייגעלע,
אַ דאַנק פֿאַר דער מינוט!
דו האַסט גוט פֿאַרבראַכט אַ וויל.
און מיר געווען איז גוט.

אַ דאַנק דיר, פֿייגעלע, אַ גרויסן דאַנק,
וואָס ביסט געבליבן אויפֿן ווינטער דאָ.
מיר'ן הערן אפֿשר דיין געזאַנג
אויך אין אַ ווינטערדיקער קאַלטער שעה.

אויכעט ווינטערציט טוט אָפֿט אַ שיין
אין קאַלטן הימל אַ דערפֿרייטע זון.
און ווען דו טוליעסט זיך צום ברודער איין
ווערט אייך אַ טראָפֿן וואַרעמער דערפֿון.

האַב ניט מורא פֿאַר דער וועלט אין ווייס,
פֿאַר בייזע ווינטן און פֿאַר שטאַרקע פֿרעסט.
גוטע מענטשן וועלן געבן שפּייז,
אַ היים אַ וואַרעמע וועט זיין די נעסט.

קליינע פֿייגעלעך און גרויסע טויבן
לעבן אינעם קליינעם פֿאַרק באַנאַנד.
מיר געפֿעלט עס. זיי לעבן שענער
ווי מיר, די מענטשן, אינעם גרויסן לאַנד.

די טויב איז גרויס, דאָס פֿייגעלע — אַ פּיצל,
די טויב — קאַליריק, דאָס פֿייגעלע איז גרוי ;
פֿאַר ביידן וואַרפֿט אַן אַלטער מאַן די ברעקלעך,
פֿאַר ביידן איז דער הימל בלוי.

קליינע פֿייגעלעך און גרויסע טויבן —
זיי קענען אויסקומען אין פֿריד :
און מיר, די מענטשן, מיר — די קלוגע מענטשן —
קענען ניט.

צו

אַ

פֿייגעלע

פֿייגעלעך

און

טויבן

איך ווייס איר וועט מיר זאָגן :
דאָס איז קיין פֿויגל ניט.
דאָס איז די לבנה
ווייס און שטיל און מיד.

זאָל זיין, אז די לבנה
רוט דאָס אויפֿן דאָך.
א זילבערנע לבנה
איז אויך אַ שיינע זאָך.

אַ
ווייסער
פֿויגל

לאַכט ניט פֿון דעם פּאַפּוגיי.
ער האָט צו זאָגן אייך אַ סך.
איר וועט באַנעמען זאָכן ניי,
ווען איר וועט ליב האָבן זיין שפּראַך.

ער זאָגט אַ וואָרט, און אפֿשר צוויי,
פינטלט מיטן אייגל שייין.
און וואָס ער זאָגט אַרויס מיט זיי
קען יעדער גוטער מענטש פֿאַרשטיין.

און ווייל ער קען ניט ריידן מער
איז אָפּגעהאַקט זיין שטים, פֿאַרשעמט.
און יעדערער וואָס וויל נאָר, ער,
ער הערט זיך איין און ער באַנעמט.

דער
פּאַפּוגיי

זאָטע טויבן זיצן שטיל
אויפֿן ראַנד פֿון דאָך.
ריידן עפעס מיט געפֿיל,
ריידן גאָר אַ סך.

באַסעס מאַכן אַ געשריי,
הייבן אויף אַ שטויב.
שטילער, שטילער ריידן זיי —
טויב צו טויב צו טויב.

זיי פֿליען יעדן טאָג צו מיר
אַרויף אויף דעם קאַרניז.
מיט העלדזלעך גרוי און געל און גאַלד,
און מיט רויטע פֿיס.

זיי פֿאַכען מיט די פֿליגלען פֿרעך,
אין אַ ווילד געדראַנג.
איך וואַרף זיי פֿרישע ברעקלעך ברויט,
זיי וואַרקען בייז: אַ דאַנק.

כ׳בין ניט אַליין
אין קליינעם סקווערל:
אויף אַ שטיין
עס זיצט אַ שפּערל.

אַ ווינט טוט פֿלינק
אַ דריי אַ בלעטל.
אַ שמעטערלינג
טאַנצט אַ באַלעטל.

זאָטע

טויבן

הונגעריקע

טויבן

אַ

באַלעטל

אַרעם

פֿייגעלע

עס איז דאָס פֿייגעלע געלעגן
אויף די שטיינער לעבן בוים.
מיט אַ פֿליגעלע צעבראַכן,
מיטן שנעבעלע אין שוים.

כ'האַב דאָס אַרעמע גענומען
און געבראַכט אַהיים צו זיך.
גיך געוואָשן, גיך פֿאַרבונדן,
וואַסער דעם געגעבן גיך.

איך אַליין האָב ניט געגעסן.
מיט קיין אויג ניט צוגעמאַכט —
פֿאַרן פֿייגעלע געבעטן
האַב איך ביז אין שפעטער נאַכט.

אַ

שפּין

אויפֿן ביימל, אין אַ ווינקל,
האַט אַ פֿעטע מיאוסע שפּין
אויסגעשפינט פֿון זיך אַ נעצל,
ווי פֿון שטראַלן ווייס און דין.

איז אַ פֿליגעלע, אַ פֿאַרביקס,
אַנגעפֿלויגן פֿריילעך, שיין —
(איך געדענק נאָך ווי עס צאַפֿלט,
איך געדענק נאָך דאָס געוויין.)

כ'האַב אַרויסגעכאַפט מיין בליעך,
געטאָן אין נעצל טיף אַ ריס —
עס איז די מיאוסע שפּין אַנטלאָפֿן
אויף די לאַנגע מיאוסע פֿיס.

דאָס רונדע וואַסערל אין פאַרק
איז אַ שײַבל צו דער ערד ;
גראָזן, מאַכן, בלעטערוואַרג
זעסטו דאָרט, און ערד.

טיפּער נאָך פֿאַראַן איז אויך
אַ הימל. פונקט ווי דער
וואַס איבער דיר. אַ הימל הויך,
און רונד, און ליכטיק לער.

אינעם שײַבל צו דער ערד
זעסטו — קען דאָס זײַן ?
עס שמייכלט אַ געזיכט פֿאַרטערט,
און דאָס געזיכט איז — דײַנס.

די פֿײַער־פֿליג, ווי קליין זי איז,
טראַגט אַ לעמפעלע מיט זיך.
אין דער פֿינצטער, ווען זי פֿליט,
צינדט זי אַן דאָס לעמפל גיך.

אַז בײַם אַוונטיקן בוים
ניט דערלאַנגען זאָל זי זיך
בײַ אַ פֿלויטל, בײַ אַ גראָז,
בײַ שפּאַצירנדיקע שײַך.

כװעל מײַן לערער פֿרעגן מאַרגן,
טאַקע מאַרגן אין דער פֿרי :
ווי אַזוי צינדט זי דאָס לעמפל —
מיטן פֿליגל, מיט דער קני ?

אַ

שײַבל

די

פֿײַער־פֿליג

אַ גרויסער געלער שמעטערלינג,
די פֿליגעלעך צעשפרייט,
איז אַנגעפֿלויגן שטיל און גרינג
אויף איר וויסן קלייד.

איז דאָס אַ שמעטערלינג ? אַ, ניין !
עס איז אַ שפּילקע גאַר !
אַ, ווי וואָלט געוועזן שיין
אַ צווייטע אין די האַר !

1. פֿרילינג

אויף אַ צווייג אַ נאַקעטן,
אַ בלעטל פֿריש און דין.
באַלד וועט דאָס גאַנצע ביימעלע
זיין אַנגעטאָן אין גרין.

באַלד וועט דאָס גאַנצע ביימעלע
זיין פֿול מיט גרינע רייד.
וויילסט וויסן וואָס עס רעדט צו דיר —
הער איין זיך, שטילערהייט.

2. זומער

אין דער שטילקייט רוען זיי אין איינעם
באַק צו באַק.
די זון איז מיט אַ גלאַנץ אַ שיינעם,
דער רעגן איז געשמאַק.

בלאָזט אַ ווינטל פֿון די ווינטן,
בלאָזט פֿון בלויע הויפֿן —
אויף אַלע זייטן, אַלע זייטן,
וויילן זיי אַנטלויפֿן.

אַ

מיידעלע

מיט

אַ

שמעטערלינג

בלעטער

3. האַרבסט

זיי האָבן אַלע שייַן געלעבט
דאָס לעבן פֿון אַ בלאַט :
געהאַט די זון, געהאַט דעם טוי,
דאָס ליד פֿון ווינט געהאַט.

איצט פֿאַלן זיי צו דינע פֿיס
אַן זיפֿצן, אַן געוויין.
פֿונעם מיסט, מיט גאַלד און געל
זיי וועלן פֿינקלען שייַן.

4. ווינטער

אַ שניי. אַ פֿראַסט. דער בוים פֿאַרשטאַרט.
קייַן בלעטעלע נישט.
פֿאַרבאַרגן בלויז אַ טראָפּן וואַרט
אין וואַרצל, אויפֿן דנאַ.

אַ קליינער טראָפּן וואַרעמקייַט,
זאַפֿטיקייַט אַ טראָפּ.
אַ שניי. אַ פֿראַסט. און ווידער שטייט
דער בוים מיט גרינעם קאַפּ.

איבער פֿרישע יונגע גראַזן
ווינטלעך וואַרעמע שוין בלאַזן.
אַ דערפֿרייטע זון פֿון אויבן
וואַשט די דעכער, ווישט די שויבן.
אויף אַ בוים, נאָך אַן אַ קלייד,
זינגט אַ זינגערל מיט פֿרייד.

ערב

פֿרילינג

דער הונט איז מער פאָעט פֿון מיר :
ביי טאָג יאָגט ער אַרום אין גראָז
נאָך יעדן געלן פֿלעק פֿון זון,
וואָס איז ביי אים אַ געלער האָז.

אין אַוונט לאָזט אים ניט צו רו
לבֿנה אין דער בלאַער שויב :
זי שאַרט זיך איבער טיש און דיל
מיט ווייסע פֿליגל פֿון אַ טויב.

איך טראָג זי אויפֿן שפיץ פֿון שוך,
וואָס בליאַסקעט נייאינק שפּאַגל.
איך נעם אַרויף זי אויפֿן בוך,
איך האַלט זי אויפֿן נאָגל.

זי זיצט אין פאַרק דאָ ביי מיין זייט,
אין מיינע אויגן גליט זי,
ווער זאָגט עס אַז די זון איז ווייט,
אַז ווייטע הימלען היט זי ?

אויף אַ צווייגל דאַר און דין
הענגט אַ בינטל טרערן.
יעדע טרער איז גרויס און גריין,
און פֿיכטלעך ווי אַ שטערן.

ווער עס האָט געוויינט אַזוי
וויל איך ביי זיי וויסן.
קושן זיי מיין מויל, ווי טוי,
מיט אַ טעם, אַ זיסן.

מער

פאָעט

די

זון

וויינטרויבן

האַניקן

אין פֿלאַש מיט האַניק קוק אַרײַן :
דאָרט איז דאָ פֿון זון די שיין.
דאָרטן איז פֿאַראַן דער גלי
פֿון דער הייסער בין אין פֿלי.
דער שמעק פֿון בלומען און פֿון גראַז,
די קילקייט פֿון אַ ווינטלס בלאַז —
ווי עמעצער פֿון זומער וואַלט
געמאַכט אַ פֿלאַש מיט זיסן גאַלד.

אַן

אײ

האַסטו באַטראַכט אַן איי אַמאַל ?
גלאַט און גלאַנציק איז די שאַל,
צעברעכסט די שאַל — אַ בערגל שניי
ליגט אויפֿן טעלער ווי אַן איי.
אין בערגל מאַכסט אַ שפעלטל בלויז —
אַ קליינע זון קוקט געל אַרויס.
ווי לאַנג די זון זאָל דאָ ניט שטיין —
דער שניי אַרום וועט ניט צעגייין.

עפל

עס האָט געמוזט אַ רעגן פֿאַלן,
פֿון דער זון די הייסע שטראַלן,
עס האָט געמוזט זײַן גרינס און בלויס,
און שניי און ווינט און וויג און שטויס.
געווען איז בוים און בלאַט און בלי,
און פֿייגעלעך מיט פֿרייד און פֿלי.
געווען איז שרעק און נאַכט און נעפל —
עס זאָלן זײַן אַצינד די עפל.

אַ

גאַלדענע

טיר

כ'פּינ ווידער געבליבן
מיטן זומער אַליין.
אויף שטויביקע גאַסן,
אויף גליקן שטיין.

כ'האַב ניט קיין טענות.
דער הימל איז בלוי
אַזוי ווי ביים ים דאַרט,
און ליכטיק אַזוי.

כ'האַב ניט קיין טענות.
דער ווינט איז פֿון זייד,
אַזוי ווי אויף פֿעלדער
וואָס בליען גאַר ווייט.

אויכעט די זון
איז אַ גוטע צו מיר :
דעם טאָג מאַכט זי צו
מיט אַ גאַלדענער טיר.

איין

מינוט

פֿון

זומער

אויפֿן קליינעם בילדל
וואָס דו זעסט איז נאָר
איין מינוט פֿון זומער,
איין מינוט און גאָר.

אין דער מינוט, דער איינער,
וואָס עס טוט זיך אָפּ!
פֿונעם הויכן הימל
לאַכט אַ זון אַראָפּ.

רונדע גרינגע וואַלקנס
רוען ביי איר קאָפּ,
און אַ רעגן וואַרעם
פֿאַלט פֿון זיי אַראָפּ.

זע נאָר וויפֿל קינדער!
ניט צוויי, ניט דריי, ניט פֿיר!
מיט די הענט פֿאַרהויבן
לויפֿן זיי צו דיר.

גראַזן, בלומען, עפל —
וואָס איז דאָ ניטאָ?
מיטן מויל צו ריידן
אויף אַ גאַנצער שעה!

א

קוש

דעם אויגנבליק
ווען ס'טוט אַ זומער-רעגנדל אַ זיפל —
קוק אויף אַן איינציק גלאַנציק קיילכל
וואָס פֿאַלט
צום גלאַטן פנים פֿונעם וואַסער.

דאַרט ווערט באַלד
אַ קליינטשיק מיילכל
מיט אַ פֿאַרריסן
ליפל —
און דו געזען האָסט אַ קוש.

רעגן

אויף זילבערנע פֿיסלעך ... האָט געטאַנצט דער רעגן.
(מאַני לייב)

פֿון אַ כמאַרקעלע באַגינען
האַט גענומען זילבער רינען.
וואַרעם זילבער, וואַרעם, ריין,
איבער גראַז און איבער שטיין.
האַט דער רעגן אַנגעשטעלט
נאַסע שעלעכלעך אַ וועלט.
פֿולע שעלעכלעך מיט שיין
ווי מיט ריינעם, קלאַרן וויין.
האַט דער רעגן אויך געלאָזן
נאַסע יאַגעדעס אויף גראַזן.
ניט צום עסן, זייער ליכט,
נאָר די ליפן מאַכן פֿייכט.

אַ האַלבע גאַס אין רעגן,
אַ האַלבע גאַס אין שיין.
מע גייט אַרויס פֿון רעגן,
מע גייט אין אים אַרײַן.

וואונדערן זיך מענטשן
וואָס גייען אויף דער גאַס :
אַ האַלבער וועג איז טרוקן,
אַ האַלבער וועג איז נאַס.

נאָר דער קלוגער נחום
זאָגט — ער ווייסט דעם סוד :
עס איז אַ האַלבער רעגן
געפֿאלן אויף דער שטאָט.

די ביימער אָן בלעטער,
די לאַנקע אָן גראַזן.
ליידיקע ווינטן
בלאָזן און בלאָזן.

די פֿייגל פֿאַרפֿלויגן,
די מענטשן אַוועק.
דער הימל מיט וואַלקנס,
אַ פֿלעק אויף אַ פֿלעק.

און צווישן די וואַלקנס
פֿאַרטרויערט און טריב —
אַ ראַנד פֿון דער זון,
ווי אַ ליכטיקע ליפּ.

אַ
האַלבער
רעגן

אַ
ליכטיקע
ליפּ

טראַכט

ניט

ווען ס'איז שניי און פֿראַסט און ווינט —
טראַכט פֿון זומער ניט אַצינד.
טראַכט ניט פֿון די פֿעלדער גרין,
פֿון דער שוואַלב און פֿון דער בין.
טראַכט ניט פֿון אַ בוים, וואָס שטייט
אין אַ שיינעם בלעטערקלייד. —
נעמסט ביי זיך אַוועק די רו,
נעמסט ביים ווינטער עפעס צו.

זאַלן

אַ טיפֿער שניי איז אַנגעפֿאַלן,
און געמאַכט פֿון גאַסן — זאַלן.
ווייסע זאַלן, הויך און ברייט,
פֿול מיט בלויער ליכטיקייט.
שטייען איבער זיי צעשטעלט
שפיגלען אויסגעמאַכט פֿון קעלט,
שפיגלען פֿון געשליפֿן אייז,
שפיגלען בלוי און שפיגלען ווייס.

דאָס הייזעלע

פֿון

עדגאַר

עלען פּאַ

אין

די בראַנקס

דאָס הייזעלע פֿון עדגאַר עלען פּאַ
ווערט טרויעריקער, נידעריקער, גראַ,
אוועק איז פֿון דער וואַנט די קליינע
שוואַרצע קראַ.

אַמאַל, אַמאַל איז דאָ געווען אַ וואַלד,
אַ פּאַרק, אַ שיינער גאַרטן. באַלד
וועט בלייבן טויטער טרוקענער אַספּאַלט.

אין ווינקל גאַס עס האַלט זיך אָנעט קוים
ביים שאַטן פֿון אַן אַלטן קראַנקן בוים,
פֿון לעצטער פֿרישער ערד ביים שמאַלן זוים.

ווער טראַכט פֿון דעם? ווער קומט צו דעם
אַצינד?

ניט איך. ניט דו. ניט ער. אַ מאַל דער ווינט,
מיט ביכל אין דער האַנט אַ מאַל אַ קינד.

אַ מאַל אַ פֿויגל מיד פֿון לאַנגן פֿלי,
די איינזאַמע לבנה אין איר גלי
מיט בלייכן פנים פֿון אַנאַבעל לי.

א

געשריבן

בריוול

א געשריבן בריוול
פֿון א ליבער האנט
איז דיר זייער נאָענט,
אזוי גוט באַקאַנט.

א געשריבן בריוול
אין ווייסינקן קאַנווערט,
מיט געלט ניט צו באַצאַלן
וואָס עס האָט די ווערט !

צי עס קומט פֿון דאַנען
צי עס קומט פֿון דאָרט —
מיט דערפֿרייטע ליפֿן
לייען וואָרט נאָך וואָרט.

איז פֿאַראַן דען עפעס
וואָס איז ליבער דיר
ווי אַ וואָרט פֿון פֿריינדשאַפֿט
איבער ווייט פֿאַפֿיר ?

מיינע

הענטשקעס

מיט

דער

האָזנפֿעל

Made in Spain

איך טראַכט אַצינד ווי שייַן די זון פֿאַרגייט
אין שפּאַניע.

ווי שייַן און שטיל עס איז פֿאַר נאַכט
אין שפּאַניע.

די הימלען אויבן זיינען ריינער הימל.
די לאַנקעס אונטן זיינען ריינע לאַנקע.

גאַט אַליין קוקט מיט אַ זוניק אויג,
און זעט עס זאָל קיין בייז ניט טרעפֿן
אין דעם שטילן שיינענדיקן
פֿאַרנאַכט.

מיט הויכע אויערן

איז אַ מידער האַז געקומען.

געקומען מיט אַ וואַרעם שטעגל

אין טאָל צום וואַסער :

ליגן אין דעם ווייכן גראַז,

קוקן אויפֿן גוטן הימל,

אויסשטרעקן די פֿיסלעך.

ער האַט געפֿילט די וואַרעמקייט פֿון געטלעך

אויג,

באַטראַכט די רואיקייט פֿון וועלטן גרויס

און אַפֿן

געזען זיך אין וואַסער פֿאַלן צו דעם הימל.

האַט ער דעם קנאַל געהערט ?

ווער קען וויסן.

הימלען, לאַנקעס האַבן אַנגעהויבן לויפֿן.

פֿון זוניק אויג איז בלויז אַ דינער ראַנד

געשטאַנען רויט.

פֿון ווייסן בייכל האַט געשפּאַרט אַ שקיעה,

אַראַפּגערונען טראַפּ נאָך טראַפּ

אין ווייכן גראַז.

די וויסקייט האַט מען צוגענומען.

זי וואַרעמט איצטער אין די הענטשקעס

מיינע פֿינגער.

מִיָּן

טאַכטערס

ליאַלקע

אסתר־רייזלען צום געבורטסטאָג

מִיָּן טאַכטער דאַרף זי ניט, זי איז שוין גרויס.
זי שטערט מִיָּן פֿרוי ביים צוראַמען אין הויז.
זיצט זי איינזאַם צווישן וואַנט און וואַנט,
דעם שטערן אָנגעשפּאַרט אויף שטייפֿער האַנט.

פֿאַרלאָזט האָט זי דער קליינער גוטער פֿריינד,
מיט פֿינגער וואַרעמע, מיט אייגעלעך צעשיינט.
זי האָט איר קאַפּ געקעמט, דאָס פּנימל געגלעט,
גענומען זי בײַ נאַכט אין ווייכן ווייסן בעט.

זי וואַלט געוויינט, ווען זי איז איך צי דו,
וואָס האָט אַ האַרץ און וואַרעם בלוט דערצו.
נאָר זי איז הויל. די גלידער אירע קאַלט.
דער לעצטער טויטער לאַק פֿון נאַקן פֿאַלט.

זי וואַלט געוויינט, נאָר וויינען קען זי ניט.
איז ווען די נאַכט אַ טונקעלע פֿאַרציט
מיט גרויע שאַטנס וואַנט און בעט און דיל —
וויינט עמעצער אין הויז. וויינט לאַנג און שטיל.

איך הייב איר קעפל אויף. איך טו אַ ריר
דאָס האַרטע פּנימל. זי קוקט אויף מיר
מיט גרויסע בלויע אויגן. און — איך שווער:
דאָס אויג בײַ איר איז ווי אַ גרויסע טרער.

ליכט

אויף

שבת

עס האָט געדענקט מיין טאָכטער היינט
און געצונדן ליכט אויף שבת.
האָט מיין פֿענצטער העל געשיינט,
צו דער גאָס געשיינט מיט שבת.

אין אַ ווינקל פֿון בראַדוויי,
וואו ס'איז קיין מאָל ניט קיין שבת,
האָבן קליינע פֿלעמלעך צוויי
ווייס געשמייכלט : שבת. שבת.

און די גאָס — אין טומל, שטויב,
וואָס זי ווייסט ניט פֿון קיין שבת,
האָט געלויכטן קעגן שויב
מיט אַ גאַנצן פֿענצטער שבת.

איך אַליין ? פֿון סאַבוויי מיד,
מיד פֿון אומרו און ניט-שבת —
איך גיי אַהיים מיט גיכע טריט
צו מיין טאָכטער און צום שבת.

איך האָב לאַמפּן דרײַ אין צימער.
 איינער אויף אַ טישל שטייט,
 אויף אַ ווייסן קורצן פֿיסל,
 מיט אַן אויפֿגעבלאַזן קלייד.

אויפֿן דיל אַ לאַמפּ אַ הויכער
 שטייט אין ווינקעלע אַליין
 און זײַן רונדער ווייסער טעלער
 שײַנט ווי די לבנה שײַן.

צו דעם שרײַבטיש אַנגעבויגן,
 וואו איך שרײַב אַצינד דאָס ליד,
 קוקט אַן אויג דורך אַ בינאַקל,
 קוקט אַ ליכטיק אויג און היט.

היט מיך איך זאָל שרײַבן לידער,
 לידער שפּילעוודיק און שײַן.
 עס זאָל אַלעמען געפֿעלן,
 אַלעמען: סײַ גרויס, סײַ קליין.

דער

שטיינערנער

פלוט

דער שטיינערנער פלוט ארום פארק, אָט
דער שטיינערנער פלוט !

ער איז אים אַ האַרטע, אַ גראַבע, אַ פֿינצטערע
הויט.

ער לאָזט ניט די זון זאָל באַאַטעמען ליכטיק
דאָס גראַז,

ער לאָזט ניט די ווינטעלעך טאָן איבער
קוסטעס אַ בלאַז.

דער שטיינערנער פלוט ארום פארק, אָט
דער שטיינערנער פלוט !

ער ווייסט ניט פֿון בלוי וואָס איז פֿריש, ניט
פֿון וואַרעמען רויט.

עס קריכט דער פֿרימאַרגן פֿאַרמאַטערט
אין שוויסיקן בלוי,

די שקיעה פֿאַלט אום איבער אים און גייט
אויס אינעם גרוי.

דער שטיינערנער פלוט ארום פארק, אָט
דער שטיינערנער פלוט !

עס האָט אים אַ בייזע, אַ דראַאיקע האַנט
אויפֿגעבויט.

געוואָלט האָט די האַנט דאָ זאָל אייביק זיין
פחד און נאַכט,

פֿאַר ווערעם און פֿליגן און גיפֿטיקע גראַזן
אַ טראַכט.

דער שטיינערנער פלוט ארום פארק, אָט
דער שטיינערנער פלוט !

עס האָט מיר דער ליכטיקער הימל אַ סוד
אויפֿן אויער פֿאַרטרויט :

ער ברעכט זיך, דער שטיינערנער פלוט, און
ער פלאַצט און צעפֿאַלט,

פֿריי וועט דער פֿאַרק זיין פֿאַר זון און פֿאַר
ווינטעלעך באַלד !

אין אַ וועלט פֿון גרינע בלעטער
שטייט זי אין דער נאַכט אַליין.
ניט זי הערט דעם ראַדיאָ שפּילן,
ניט זי זעט דעם זייגער גיין.

אין אַ וועלט פֿון גרינע בלעטער
הערט זי ווי עס זינגט דער ווינט.
ווי אַ וואַסערל, באַהאַלטן
צווישן גראַזן, רינט און רינט.

אין אַ וועלט פֿון גרינע בלעטער
זעט זי הימלען גרויס און בלוי,
זון, לבָּנה, שטערן פֿאַלן
ווי די ווייסע טראַפּנס טוי.

און זי זעט ניט, אַז דער דיכטער
בײַ אַ טישעלע מיט שײַן
קוקט אַ ווייטער, אַ פֿאַרגאַפֿטער,
פֿון אַן אַנדער וועלט אַרײַן.

צו

דער

לבנה

ווען גרויסע שיפן וועלן צו דיר פֿליען גיך,
ווען פֿליען וועלן צו דיר ליכטיקע ראַקעטן —
אין די ביכער וועלן מענטשן זוכן דיר,
אין די לידער פֿון פֿאַרגעסענע פֿאַעטן.

מיט לאַמפּן וועסטו זיין באַהאַנגען, קרייז נאָך קרייז,
מיט זינגענדיקע בריקן, קאַרוסעלן —
נאָר מענטשן וועלן דיר באַגערן קליין און ווייס,
נאָר מענטשן וועלן דיר אַ שטילע וועלן.

אַזאָ ווי ביסט געווען אַמאָל, אַמאָל, אַמאָל,
אַליין מיט שטערן אין די פֿרייע הייבן.
און האָסט געשוויגן איבער שטאַט און באַרג און טאַל,
און האָסט געשמייכלט מיט אַ קלוגן שמייכל.

אַזאָ ווי ביסט געווען אין ריינעם בלויען קלייד
צו אונדז מיט גוטן פנים אַנגעבויגן.
און אונדז געגעבן אויף די ליפן גוטע רייד,
און אונדז געגעבן ליבשאַפֿט אין די אויגן.

דערפֿאַר מיין ליד צו דיר. עס איז מיר ליב דיין שיין,
און ליב די אַלטע אויסגעבלייכטע שטראַלן.
אַן זיי וועט אין דער נאַכט אַ שאַטן מערער זיין,
אַ טרויער מערער וועט אויף מענטשן פֿאַלן.

ווידער :

די

לבנה

און כאַטש מע האָט באַטראַטן זי
מיט שטאַרקע פֿרעכע פֿיס —
איר פנים פֿון אַ מלאך איז,
און שמייכלט צו אונדז זיס.

און כאַטש מיר ווייסן, אַז זי איז
פֿון אורן ערשטן שטיין —
זי איז נאָך אַלץ אַ ליכטיקע,
ווי אַ לבנה שייַן.

און ווער עס האָט אַ שטיל געמיט,
און ווער נאָך רו עס האָט —
זעט אַלץ אין נעכט לבנהדיקע
אַ רונדן ווייסן סוד.

דאָס הויז

פֿון די

פֿאַראייניקטע

פֿעלקער

אין ניו־יאָרק

אויף דעם אינדזל פֿון מאַנהעטן
שטייט אַ ברייט און ליכטיק הויז.
פֿענצטערלעך פֿון ביידע זייטן
קוקן צו דער וועלט אַרויס.

אויפֿן הויף דאַרט — פֿאַנען, פֿאַנען,
פֿון די לענדער אַלערליי.
זאָגן זיי זיך : שלום, שלום,
ווען אַ ווינטל קומט צו זיי.

נאָר דער שלום, אַ פֿאַרשעמטער,
זיצט געבויגן צו דער ערד.
ווייל די שפּיזן זיינען שפּיזן,
ווייל די שווערד איז אַלץ אַ שווערד.

ווייל עס שיסן די קאַנאַנען,
און עס פֿאַלן באַמבעס ביז,
פֿאַלט אַ טרער פֿון זיינע אויגן
אויף די שטיינער, גרויס און הייס.

און אַרום די פֿאַנען, פֿאַנען,
פֿון די לענדער אַלערליי
זאָגן שטיל זיך : שלום, שלום,
ווען אַ ווינטל קומט צו זיי.

שטענדיק ברענען האַריזאַנטן, שטענדיק.
אַ האַלבער הימל איז געווען אין פֿלאַם,
ווען מאַמע האָט געטראָגן מיך צום וועלדל, —
איצטער ברענען הימלען אין וויעטנאַם.

שטענדיק ברענען האַריזאַנטן, שטענדיק.
שטענדיק כאַפט אַ פֿייער אָן די נאַכט.
ניט וואָס די שקיעה מאַכט, ניט די לבנה —
דאָס האַבן מענטשן אַזאַ סוד פֿאַרטראַכט:

אַז שוואַרצע פֿעסער זאָלן פֿינצטער פּלאַצן,
און שרעק זאָל רינען, הייסע, רויטע שרעק;
אַז מאַמעס זאָלן לויפֿן צו די וועלדער,
אַז קינדער זאָלן וויינען אויפֿן וועג.

THE
HOUSE
WITH
NOBODY
IN IT*

כ'האָב היינט געלייענט קילמערס ליד פֿון אַ
פֿאַרלאָזן הויז,
אַ הויז, וואו קיינער גייט ניט דאַרט אַרײַן און
ניט אַרויס.
כ'האָב הייזער טראַגישע, ווי דאָס, געזען שוין
אַ סך :
איין הויז האָט ניט געהאַט קיין וואַנט, דאָס
צווייטע ניט קיין דאָך.
פֿון דריטן האָט דורך האַלבער טיר אַ ברוינער
רויך געשפּאַרט —
נאָר מיך האָט דעמאָלט ניט געאַרט, קיין ביסל
ניט געאַרט.
כ'האָב אויכעט ניט געטראַכט פֿון דעם, אַז
עמעצער אין הויז
לויפֿט ווילד, קאָן זײַן, אַרום אין פֿלאַם, און
קען שוין ניט אַרויס.
און רײסט די ליים פֿון הייסער וואַנט, און
רײסט פֿון זיך דאָס קלייד,
און זעט דאָס פֿײַער בײַ די פֿיס, צעבושעוועט
און גרייט.
כ'האָב דעמאָלט ניט געטראַכט פֿון דעם. איך
האָב געטראַכט פֿון זיך,
ווי איך זאָל פֿון דער שטאָט אַוועק, אַנטלויפֿן
ווי זאָל איך
פֿון הייסן הימל, וואָס איז פֿול מיט גלאַנץ פֿון
אַלומין,

פֿון האַלבן הויף, וואו בלוייע ליכטלעך פֿאַלן
שלאַנק און דין.
נאַר היינט, נאַר היינט — אַ ווייטער שוין מיט
פֿערצן יאָר פֿון דאַן —
ווען כ'בין געזעסן מיטן בוך אין יאָגנדיקן
באַן —
האַט פֿלוצעם מיר דאָס האַרץ פֿאַרקלעמט אויף,
אַט דעם שטילן הויז,
דאָס הויז וואו קיינער גייט ניט דאָרט אַרײַן,
און ניט אַרויס.
עס האָבן מיך געאַרט די ווענט וואָס זײַנען
הויל און גאַנץ,
דאָס פֿענצטער, וואָס דאַרף האָבן פֿון אַ שטיקל
שויב דעם גלאַנץ,
עס האָט מיר וויי געטאַן די איינזאַמקייט פֿון
אַלטן אַלטן שטיין,
דער עלנט פֿונעם וויינגאַרטן, וואָס איז אַליין,
אַליין.
און לאַנג און לאַנג האָב איך געטראַכט פֿון
יענע ווייטע טעג,
ווען כ'בין אַ חיה בלויז געווען, אַ חיה בלויז
אין שרעק.
און כ'האַב געבענטשט דאָס ליד פֿון הויז, פֿון
דעם פֿאַרלאַזן הויז,
וואו קיינער, קיינער גייט ניט דאָרט אַרײַן און
ניט אַרויס.

* דער נאָמען פֿון אַ ליד פֿונעם אַמעריקאַנער פּאָעט
דזשויס קילמער.

וויל

איך

גיין

וויל איך גיין און קויפֿן זאַכן :
אַ פּאַר שיד, אַ העמד, אַ סוועטער.
כיוויל פֿון דעם אַ פעקל מאַכן,
שיקן צו מיין ברודער ברוך.
באַלד קומט אַן דער נאַסער וועטער :
זאַלן אים די פֿיס זיין טרוקן,
זאַל ניט בלאַזן אים אין רוקן, —
איז פֿאַרברענט מיין ברודער ברוך.

וויל איך גיין און קויפֿן זאַכן :
מעל און צוקער, אייער-פודער,
וועט ער זיך אַ מאַלציט מאַכן
אין זיין אַרעם צימער, ברוך.
וועט אַ שמיכל טאַן אַ פֿינקל
אין אַן אויג בני אים, אין ווינקל, —
איז פֿאַרברענט מיין ברודער ברוך.

וויל איך גיין אַ בריווול שרייבן :
ברודער, לייבלעכער, געטרייער,
איך האָב אַזוי פֿיל דיר צו שרייבן
פֿון דעם לאַנד אַמעריקע, ברוך.
פֿון אַ היים פֿאַר אונדז אַ נייער,
פֿון מיין טאַכטערס לאַנגע וועס,
פֿון מיין זון מיט דיניע תנועות, —
איז פֿאַרברענט מיין ברודער ברוך.

אויפֿגעפּוצטער צימער.
 לאַמפּן. וויין. געשיר.
 אַזאַ שווערער שווינגן
 צווישן גאַסט און מיר.

מיר זינען פֿריינד געוועזן
 מיט ווייטע וועלטן קריק.
 איצט קאָן זיך ניט דערבעטן
 מיין בליק פֿון אים אַ בליק.

צוגערוקט די שטולן
 מיר זיצן פֿרעמדע צוויי.
 אונטער טיפֿע גאַרנס
 רעדט און רעדט בראָדוויי.

געדענקסטו דזשיקע ? פֿרעג איך,
 ער קוקט אין טעלער שטאַר.
 און מאַטערט מיט די פֿינגער
 דעם ניט גערויכערטן ציגאַר.

דער וויין שטייט ניט געטרונקען,
 אַ שטילקייט איז אין קיך.
 ער איז געווען אין אוישוויץ,
 וואו ניט געווען בין איך.

וועמען

וועלן

מיר

פֿאַרבעטן ?

וועמען וועלן מיר פֿאַרבעטן, וועמען,
צו דער חתונה, זאָג טאַטע, וועמען ?
ווער וועט טרינקען פֿון די שיינע גלעזער,
ווער וועט פֿונעם פֿרישן לעקעך נעמען ?

זאָרג ניט, דאגה ניט, זיי וועלן קומען,
אַלע נאָענטע און אַלע ליבע.
פֿון די הימלען איבער פֿוסטן פּוילן,
פֿון אוקראַינע פֿון די פֿולע גריבער.

ניט מיט שיפֿן, ניט מיט עראָפּלאַנען —
זיי זיינען רויכעלעך, זיי זיינען שטויבן.
צו דער שמחה, אין אַ שעה באַשערטער,
זיי וועלן אַנקומען צו העלע שויבן.

שטויב צו שטויב — עס וואַקסן אויס געשטאַלטן,
רויכלעך צייכענען אַ פּלייצע, פנים.
קיינער זעט זיי ניט. ניט חתן-פּלה,
קיינער, קיינער פֿון די מחותנים.

זיי שטרעקן פֿינגער צו די שיינע גלעזער,
שטרעקן פֿינגער צו דעם לעקעך פֿרישן. —
און אַ ליכטיקייט וועט זיין אין צימער,
און אַ פֿרייד אַרום די פֿולע טישן.

פונעם ווייטן
ווייטן שטעטל

פֿונעם

ווייטן

ווייטן

שטעטל

ניין, ניט טרויעריק געוועזן
איז אין ווייטן ווייטן שטעטל,
וואו געשטאנען איז דעם זיידנס
און דער באַפעס אַרעם בעטל.

בלויע הימלען, גרויע הימלען,
קלאַרער שניי און גוטער רעגן;
און אַ זון, לבנה, שטערן,
שמייכלען אַלעמען אַנטקעגן.

בני דעם בעטל זיצט די מאַמע
מיט אַ שיין פֿון פֿרייד אין אויגן;
אויף איר אַקסל שטייט די פֿאווע
פֿון דער מעשה אַנגעפֿלויגן.

אויך אַ ציגעלע, אַ ליכטיקס,
רוט אַ שטילס בני אירע פֿיס.
און דעם יינגעלע איז פֿריילעך
און דעם מיידעלע איז זיס.

וויילסטו לאַכן? נעם דאָס ביכל
מיט דער מעשה פֿונעם קוואַס.
דו וועסט לאַכן, אַז די אויגן
וועלן זיין פֿון טרערן נאַס.

וויילסטו טראַכטן? נעם און לייען
פֿונעם רב, וואָס גייט אין וואַלד
ביימלעך האַקן. אַז דער קראַנקער
זאָל אין שטיבל זיין ניט קאַלט.

וויילסטו זעען בלויע שיפֿן,
הערן שטילע בלויע רייד? —
זאָג אַ ליד פֿון מאַני לייבן
ווען דער טאַג פֿאַרגייט.

זיי האָבן פֿיניט געהאַט קראַוואַטן און ליב
געהאַט דעם גלאַנץ פֿון אָפּגעפּוצטע שיד,
מיט די פֿינגער פֿלעגן זיי זיך קעמען די
טשופּרינעס.

מיר האָבן שטענדיק זיי געזען מיט די ביכער,
אין דער גיך
צו דער בריק אַוועקגיין, צו די נײַע שינעס.

דאָרט האָבן זיי צו צוויי, צו דריי, געזעצט זיך
לעבן געלן וועג,

געצופּט די בלעטלעך פֿון אַ בלום און אויף
פּאַפּיר געמאַלן.

שפּעטער זײַנען זיי אַרומגעלאָפֿן אין אַ ווילד
געיעג,

געשריגן צו פֿערד און צו די פֿייגלען אין
די טאָלן.

צוריקגעקומען זײַנען זיי אין שטעטל שטילע,
ווייטע,

גערעדט פֿון קולבאַקן און פֿון דער באַבעס
תּחינות.

מיט די שטערנס האָבן זיי געשמייכלט, האַלב
ערנסטע, האַלב פֿאַרשייטע,

און מיט די פֿינגער קלוג געקעמט זיך די
טשופּרינעס.

צום לערנען האָבן זיי די שול געהאַלפֿן מאַכן
גרייט,

געטראָגן ביכער און די בענק געשלעפט אויף
זיך.

זיי האָבן צו דעם קליינטשיקוואַרג גערעדט
מיט גוטע רייד.

דערביי געריבן אין די הויזן די פֿאַרשטויבטע
שיך.

ווען נאָך וואַקאַציע זינען זיי אַוועק קיין ווילנע
צריק,

איז פֿונעם שטעטל מער ווי אַ פֿאַר בחורים
אַוועק.

געבליבן זינען טרויעריק די פֿערד, די פֿייגל,
אויך די בריק,

און ניט דערגאַנגען צו די שינעס איז דער
געלער וועג.

טרויעריק

און

שיין

וואָס איך האָב געזעען,
זע איך היינט ניט מער :
די ליכטיקע לבנה
איז אַ גרויסע טרער.

אויפֿן דאָך אַנטקעגן
גלאַנצט דאָס ווייסע בלעך.
אין די קליינע שויבן
שווינגן שטערנדלעך.

און אין הויז מיין חבר
בײַ אַ ליכטל קליין
בייגט דעם קאַפּ צום ביכל' —
טרויעריק און שיין.

איר וועט ניט קריגן היינט אַזאַ אַנטיקל,
 כאַטש גאַנץ בראַדוויי און דריטע עוועניו גייט אויס.
 איך מײן דעם שפיגל מיטן פֿוס פֿון ניקל,
 וואָס איז געווען אַמאָל בײַ אונדז אין הויז.

ער איז געווען פֿירעקיק, מיט אַ רויטן רעמל,
 געשליפֿן בײַ די ראַנדן, ריין און גאַנץ.
 לעבן פֿענצטער, וואו דאָס בערשטל-קעמל,
 האָט ער געלויכטן מיט אַ בלויען גלאַנץ.

מײן שוועסטער האָט פֿאַרטרויט צו אים איר פנים,
 מײן ברודער האָט אים אײנגערוימט זײן ליד.
 און איך — אַ קליינער — אַנעם שפיגל, אָן אים
 וואָלט מײן געמיט געווען אַ שווער געמיט.

ער האָט פֿון זוניקע, פֿון הימלבלויע טיפֿן
 געוואָרפֿן פֿייגל צו דער ווייסער וואַנט.
 זײ פֿלעגן אויף מײן פנים וואַרעם שטיפֿן,
 איך פֿלעג זײ כאַפֿן מיט דער הוילער האַנט.

איך האָב געשפּילט זיך מיטן העלן שימער
 ווי עס וואָלטן טאַקע פֿייגל זײן
 פֿון אַ גאַלד-קאַליר. ביז אינעם צימער
 איז אַ טונקעלער פֿאַרנאַכט אַרײַן.

אין קאלטע צימערן פֿון שול,
 מיט פֿראַסט אויף ווענט און שויבן,
 האָט ער דערציילט פֿון זונענשיין
 און פֿליענדיקע טויבן,
 פֿון גרינע ביימעלעך אין פֿעלד,
 פֿון האַפֿן און פֿון גלויבן.

ער האָט דערציילט פֿון רענדלעך גאַלד
 וואָס וואַרטן אין אַ גריבל,
 פֿון רבין וואָס ער האָט אַ פֿלאַם
 צעלייגט אין קאלטן שטיבל,
 פֿון שטילע מענטשן, אַרעמע,
 אָן טענות און פֿאַראיבל.

אין קאלטע צימערן פֿון שול,
 בײַ קינדער האַלב געפֿראַרן
 געשמייכלט האַבן ליפֿן שײַן,
 און וואַרעמער געוואָרן.
 און ס'האָט אַ ווייטע, ווייטע פֿרייד
 געבלאַזן אין איר האַרן.

א

סדר

אין

געטאָ

פֿון אַלע אין קעלער, עס זײַנען געבליבן,
עס זײַנען געבליבן נאָר דרײַ :
אַ טאַטע, אַ מאַמע, אײַן ײַנגל פֿון זיבן,
צו פּראַווען דעם סדר אויף סײַ.

אויף קויטיקן טישטעך דרײַ לײדיקע טעלער,
אַ פֿינצטערע מצה אין מיט.
אין דרויסן פֿון בלייכן דערשראַקענעם קעלער
דער טויט שפּאַנט מיט נאַצישע טריט.

נאָר זײַ, מיט די אַלטע הגדות אין האַנט,
וואָס ווייסן פֿון שרעק איצט די דרײַ ?
זײַ זײַנען אַרויס שוין פֿון ביטערן לאַנד,
ווי פּרינצן, דערפֿרייטע און פֿרײַ.

באַלד וועט דער פֿערטער נאָך קומען אין רײַ,
אַט דער וואָס פֿאַרפֿעלט ניט צו קומען.
מיט ליכטיקע אויגן וועט ער איבער זײַ
אַ ברכה אַ ליכטיקע ברומען.

איז זעען זײַ אַלע מיט אויגן פֿאַרמאַכט :
אַט גײט אליהו דער ליבער,
אַרום איז אַ שטילע, מיט יום־טובֿ, די נאַכט,
און ליכט איז אין ייִדישע שטיבער.

מִיִּן

באַבֶּע

מאַכט

פֿייער

די נאַסע שײַטלעך האַלץ צעלייגט
מיט דאַרע טרייסלענדיקע פֿינגער.
מײַן באַבֶּע בייגט אַרײַן דאָס פנים אין די פֿיסלעך
און בלאַזט און בלאַזט מיט אויפֿגעשאַרטע ליפֿן.
זי וויל דאָס שמאַלע בלייכע צינגל
זאָל ווערן רירעוודיקער, ברייטער, רויטער,
עס זאָל אַ פֿלאַמיקן, אַ רונדן לעק טאָן
דאָס קאַלטע טעפל.
עס רוקט אַראָפֿ זיך פֿון איר קאָפֿ דאָס טיכל,
דאָס קלייד איז אויפֿגעטרייסלט,
גלייך דאָס קלייד וואַלט אויך געהאַלפֿן בלאַזן.
די באַבֶּע ווייסט ניט, אַז אַרום איר מויל
איז סאַזשע.
אַז פֿונעם שטערן שלאַגט אַ שווייס אַרויס,
ווי פֿון די טליענדיקע שײַטלעך.
אַ, מײַן באַבֶּע,
ווי דער נביא איז צום קאַלטן יינגל
צוגעפֿאַלן,
ליגט זי מיטן טרייסלענדיקן קליינעם קערפֿער
אויף דער פֿליטע.
דאָס טעפל וואַרעמט זי
מיט שווערן אַטעם,
זי טוט אַרײַן אין דעם
דאָס פנים.
און בײַ די פֿיסלעך לויכטן מיט אַ פֿייכטער
רויטקייט

אירע הענט —
צוויי דאַרע שײַטלעך.

איך האָב דערמאָנט זיך היינט דער באַבעס עפל,
 געבאַקענע אין אויוון אויף אַ בלעך.
 אַ, ווי שטאַרק איך בין אין פעס געוועזן
 אויף מיין באַבען!
 וואָס האָט זי געטאָן מיט זיי?
 וואָס האָט זי געמאַכט פֿון זיי?
 ווי אין די ביכלעך פֿון דער ביבליאָטעק
 האָט זי די גרויסע שמעקעדיקע עפל
 אַ כישוף אָפּגעטאָן:
 זי האָט זיי איינגעשרומפּן.
 די גלאַטע בעקעלעך צעקנייטשט,
 געמאַכט זיי בלייך,
 געמאַכט זיי אַלט.
 אויך שטיקער הויט פֿון זיי אַראָפּגעריסן.
 די אַרעמע!
 אַזאַ מין היץ אַריבערטראָגן!
 ווער איז דאָס געטראָטן איבער זיי
 אויף לאַנגער שוואַרצער בייט,
 אַז דאָ און דאָרט איז זיי דער אינגעווייד אַרויס?
 אויב ווייניק נאָך —
 האָט זי די הייסע וואונדן זייערע דערנאָך
 געדיכט באַשאַטן
 מיט דינעם דראַבנעם
 מעלעץ.
 ווי לאַנג קען זיין אין פעס אַ זיבניאַריקער,
 ווען ס'קלעמט ביים לעפֿעלע דער הונגער?
 באַלד האָב איך אַזאַ צעשעדיקטן
 געהאַלטן אין די פֿינגער,
 אַריינגעטאָן די ציינדעלעך אין אים —
 און עס איז אַ וואַרעמער אַ זיסער פֿאַרגעניגן
 גערונען איבער מינע ליפּן.

מײן באַבעס קיכלעך !
 די ווייסע מעל האָט זי פֿאַרקנאַטן שפעט בני נאָכט
 מיט וואַסער,
 און מיט דער שיין פֿון אָפּגעפּוצטן לעמפל.
 פֿון טיפֿער שיסל
 האָט דאָס טייג געמאַכט צו מיר מיט אירע
 פֿינגער.

געשמייכלט
 מיט די קנייטשן פֿון איר גוטן פנים.
 נאָכן קנעטן
 האָט זי אַרויפֿגעטאַן אויף דעם
 אַ וואַרעם בערגל
 שאַטנס,
 פֿאַרוויקלט אין אַ האַנטערך.
 אויף מאַרגן
 האָבן אינעם אויוון בריוון געלויכטן
 געפֿאַלדעוועטע קיכלעך,
 ווי פֿלאַכע היגלען נאָך אַ זונפֿאַרגאַנג.
 מיט אָפּגערוטע הענט,
 שוין אָנגעטאַן אין ווייסע שבתדיקע אַרבל,
 האָט זי די לאַנגע בלעך אַרויסגעשאַרט.
 די קיכלעך האָבן הייס געשמעקט,
 און זיס,
 מיך אָנגעקוקט
 מיט גוטינקע געקנייטשטע פנימלעך,
 דער באַבעס.

מיר
בענקט זיך
נאך
אַ יינגעלע
פֿון פּוילן

און מיר —
מיר בענקט זיך נאך אַ יינגעלע פֿון פּוילן,
אין הייזעלעך פֿון קאַרט,
אין שיכעלעך מיט לעכערדיקע זוילן.
אַ יינגעלע וואָס לויפֿט גאַנץ פֿרי אין שול
מיט דעם שאַסיי.
ער האָט אין טעקע:
אַ שטיקל ברויט מיט אייל,
די פֿרייד פֿון מאַטלען און אַ קעלבּלס מעקע.
מיר בענקט זיך נאך אַ יינגעלע פֿון פּוילן,
אַ יידיש יינגעלע,
וואָס הערט אין קלאַס די ווערטער פֿון בן אמוץ,
און זעט אַ לאַנד אין גאַלד פֿון זאַמד און זון,
מיט שטעט און דערפֿעלעך אין אַ קאַליר
פֿון מילך,
און זעט אַ שלווהדיקן באַרג
אין בלוי און גרין,
מיט אַ שאַסיי.
און אַלע מענטשן גייען דאָרט אַהין,
דאָס גאַנצע שטעטל גייט
מיט דעם שאַסיי:
די גויים פֿון דער פֿאַרשטאַט, די יידן פֿונעם
מאַרק.
און איבער זיינע גלידער רינט אַ האַניקדיקע
פֿרייד.

**

און מיר —

מיר בענקט זיך נאך א יינגעלע פֿון פּוילן,
א נאַריש יינגעלע,
וואָס זיצט אַליין בײַ אַוונטיקער שױב.
אַליין מיט דער לבנה.
זי שמייכלט, שמייכלט ווייס און שיין,
ווי געשמייכלט וואַלט צו אים די מאַמע.
ער ווייסט, אַז דאָרטן זײנען דאָ קאַנאַלן,
זיי זײנען בלוי,
און בלויע שײנע שיפֿלעך שױמען איבער זיי
מיט זעגלען

ווי אַנגעבלאַזענע לבנות.

ער ווייסט, אַז מאָרגן וועט ער אויפֿשטעלן
דעם לייטער,
דעם הויכן לייטער פֿון די פֿייערלעשער,
און אויפֿן לייטער נאָך איינעם, און נאָך, און
נאָך אַ לייטער,

ביז ער וועט אַנכאַפֿן אַ שיפֿל

וואו עס זיצט

די מאַמע.

די מאַמע טאַקע וואָס וועט שמייכלען,
ווי עס שמייכלט ווייס און שיין אין פֿענצטער
די לבנה.

פאַר דער יידישער שול

נעם

אין

האַנט

דאָס

קליינע

דריידל

נעם אין האַנט דאָס קליינע דריידל,
נעם עס אָן מיט פֿינגער צוויי.
אויפֿן טישל, זייער איידל,
גיב עס פֿלינק אַ שטאַרקן דריי.

עס וועט לויפֿן מיטן פֿיסל
אין אַ רעדל, ברייט און ווייט.
עס וועט לויפֿן, אַ קליין ביסל
אַנגעבויגן אויף אַ זייט.

גיכער, גיכער, קוים צו כאַפֿן
מיט דעם אויג דאָס ברעקל ווינט.
און דײַן האַרץ וועט קלאַפֿן, קלאַפֿן :
ווער פֿאַרשפּילט, און ווער געווינט ?

טראַכט ניט ווער איז דער געווינער,
ווער וועט האַבן פעניס מײַן.
זע דאָס דריידל ! העכער, דינער,
אויף איין אָרט עס דרייט זיך שײַן.

אויף איין אָרט בלויז, אויף איין פינטל
שאַקלט זיך עס מיט אַ פֿרייד.
עס זעט אויס : אַ גאַנצער פינטל
דריידלעך וואַלט זיך דאָ געדרייט.

נאָך דעם נעמט עס גיך זיך וויגן,
בייגן זיך אַהין, אַהער.
ביז עס פּלייבט אַ וואַרעמס ליגן,
און קיין ציטער טוט ניט מער.

איצטער קוק : איז ג ? ה ? איז ?
שלעכטער ש ? צי אפֿשר ג ?
נעם דאָס דריידל ווידער, דריי עס,
און הנאה האַב דערפֿון !

מיין

קורצע

מגילה

איך וועל איך דערציילן
די לאנגע מגילה
אין עטלעכע סטראָפֿן,
קיין צען ניט אַפֿילו.

דער קעניג פֿון לאַנד
האַט אַ סעודה געמאַכט,
האַבן אַלע געגעסן,
געטרונקען, געלאַכט.

האַט דער קעניג געהייסן
זיין מלכה באַשטראָפֿן.
(איר ווייסט דאָך אַליין
וואָס מיט איר האָט געטראָפֿן).

פֿון דאָן האָט מיט מרדכיין
די מעשה צו טאָן,
מיט אסתר המלכה,
וואָס זיצט אויפֿן טראָן.

ביז איין מאָל ביי נאַכט.
קען דער קעניג ניט שלאָפֿן.
(איר ווייסט דאָך אַליין
וואָס דערנאָך האָט געטראָפֿן).

אסתר וואָלט רואיק
געלעבט יאָר נאָך יאָר,
ווען ניט דער מיניסטער,
אַ רשע ביז גאָר.

ער האָט פֿאַר די יידן
געפלאַנט שלעכטע סופֿן.
(איר ווייסט דאָך אַליין
וואָס מיט אים האָט געטראָפֿן).

צום סוף האָבן יידן
אַ סעודה געמאַכט,
געטרונקען, געטרונקען,
געזונגען, געלאַכט.

דאָ וועל איך אויפֿהערן
זאָגן די סטראָפֿן.
(איר ווייסט דאָך אַליין :
מער האָט גאָר ניט געטראָפֿן).

יידישע

פֿאַרטיזאַנען

— מאַמע, זאָג מיר, ווער געוועזן
זינען דאָס די פֿאַרטיזאַנען ?
— גוטע יידן, טייער קינד מינס,
העלדישע און בראַווע מאַנען.

— וואו איז זייער היים געוועזן,
זייער בעט איז וואו געשטאַנען ?
— אויף דער ערד אין וואַלד געשלאָפֿן
זינען זיי, די פֿאַרטיזאַנען.

— וואָס זשע האָבן זיי געגעסן ?
איז אין וואַלד דען שפייז פֿאַראַנען ?
— גראַזן, ניסלעך, רויע שוואַמען,
איז גענוג פֿאַר פֿאַרטיזאַנען.

— און אַז ווינטער איז געקומען,
שניי און ווינט און הוראַגאַנען ?
— איז ניט גוט געווען, מיין טייערס,
הונגערן די פֿאַרטיזאַנען.

— וואָס געטאַן אין טיפֿע וועלדער
האָבן זיי, די בראַווע מאַנען ?
— מיט די נאַציש זיך געשלאָגן
האָבן זיי, די פֿאַרטיזאַנען.

צוריק

פֿון

דער

תיבה

דער מאָלער, וואָס ער האָט פֿאַרטראַכט
דאָס בילד — אַ טעות האָט געמאַכט.

ער האָט געמיינט: מיט גרויסער פֿרייד
אַ פֿאַרל נאָך פֿאַרל גייט.

ווייל פֿון דעם גאַנצן מין בלויז צוויי
געבליבן זיינען לעבן — זיי.

ער האָט געמאַכט אַ טעות. קלאַר.
נישט פֿריילעך איז דאָס הירשן-פֿאַר.

עס האָבן ניט געגלאַנצט מיט גלי
די אויגן ביי דעם העלפֿאַנט-„זי“.

די ביידע בערן — שווער און גרויס,
געלאַפֿן זיינען ניט פֿאַרויס.

געווען איז ניי און פֿרעמד די וועלט,
קיין פֿריינד, קיין נעסטן, קיין געצעלט.

געווען איז שטיל און טויט אַרום —
קיין זשומען ניט, קיין שריי, קיין ברומ.

געשטאַנען זיינען זיי אין שרעק:
די לייבן, קעמלען און די בעק.

דער גרויסער העלפֿאַנט — ניט קיין טראַט.
דאָס שעפּסעלע געציטערט האָט.

ווען וויינען וואַלט געקענט דער בער —
געוויינט וואַלט ער. געוויינט וואַלט ער.

דער

יינגל

ישעיהס

דער יינגל ישעיהס וועט זיין
דער גליקלעכסטער צווישן די קינדער.
ווייל ער וועט אַ פאַסטעכל זיין
פֿון וועלף און פֿון שאַף און פֿון רינדער.

אַ פֿריילעכער וועט ער מיט זיי
באַגינען אין פֿעלד אַרײַן קומען.
אַ לעמפערט וועט וואַרטן אויף זיי,
אַ לייב וועט אַ פֿריינדלעכער ברומען.

די פֿרידלעכע חיות אין טאַל
וועלן עסן די גרעזלעך און גראָזן.
די זון וועט אַ גאַלדענע זיין,
אַ שטילינקער ווינטל וועט בלאָזן.

באַנאַנד מיט אַ וואַלף און אַ שעפּס
וועט דער יינגל אַ רואיקער זיצן.
מיט מעסער, געמאַכט פֿון אַ שפיז,
אַ פֿיפּל פֿאַר זיך וועט ער שניצן.

אַ פּויער וועט גיין איבער פֿעלד
מיט זיין אַקער, און שמייכלען צופֿרידן.
ווייט וועט זיך שפּרייטן דאָס פֿעלד
אין שטילקייט, אין זון און אין פֿרידן.

דער יינגל ישעיהס וועט זיין
דער גליקלעכסטער צווישן די קינדער,
ווייל ער וועט אַ פאַסטעכל זיין
פֿון וועלף און פֿון שאַף און פֿון רינדער.

פון ענגליש

דער רעגן רעגנט אומעטום,
ער פֿאַלט אויף בוים און לאַן.
עס רעגנט אויף די שירעמס דאַ,
און אויף דער שיף אין אַקעאַן.

רעגן

ר. ל. סטיווענסאָן

ניט א י י ן וואַרט איז פֿאַראַן געוויס
וואָס פֿון ווייס דער היפּוך איז.
און דער וואָס ענטפֿערט שוואַרץ, ניט מער,
איז ניט קיין גרויסער חכם ער.
עס ווילט זיך געבן אַ געשריי:
זיי מוחל, אַבער אין אַן איי
(דעם פֿאַקט ווייס יעדע פּראַסטע זעל)
דער קעגנזאַץ פֿון ווייס איז געל.

קעגנזאַץ

ריטשאַרד ווילבור

RAIN

R. L. Stevenson

The rain is raining all around,
It falls on field and tree,
It rains on the umbrellas here,
and on the ships at sea.

OPPOSITES

Richard Wilbur

There's more than one way to be right
About the opposite of white,
And those who merely answer black
Are very, very single-track.
They make one want to scream, "I beg
Your pardon, but within an egg
(A fact known to the simplest folk)
The opposite of white is yolk!"

עלעטעלעפֿאָניע

2. ריטשארדס

געווען אַ מאָל אַ העלעפֿאַנט
וואָס האָט גערעדט אין טעלעפֿאָנט.
ניין! ניין! איך מײן אַן עלעפֿאָן
וואָס האָט גערעדט אין טעלעפֿאָן.
(נאָך איצטער ווייס איך ניט גענוי
צו ווי איך זאָג איז גוט אַזוי).

סיי ווי סײַ, פֿאַרפֿלאַנטערט שטאַרק
האַט ער זײַן נאַז אין טעלעוואַרג.
וואָס מער ער האָט געפרוואוט אַרויס,
אַלץ העכער קלינגט דאָס טעלעהויז.
(דאָ רײס איך איבער מײַן געזאַנג
פֿון עלעכאַפ און טעלעקלאַנג).

ELETELEPHONY

Laura E. Richards

Once there was an elephant
Who tried to use the telephant.
No! No! I mean an elephone
Who tried to use the telephone.
(Dear me! I am not certain quite
That even now I've got it right.)

Howe'er it was, he got his trunk
Entangled in the thelehunk.
The more he tried to get it free —
The louder buzzed the telephee.
(I fear I'd better drop the song
Of elehop and telephong!)

אַרעמער יינגל ! אַ נעבעך אויף אים !
ער דרייט זיך אַרום אין דער פֿרי אַליין
פֿאַרמאַטערט שטאַרק פֿון ליידיק גיין.
טאָן טוט ער גאַרניט. געפֿינט ניט קיין אַרט.
רעדט ניט צו קיינעם און זאָגט ניט קיין וואָרט.
ביי נאַכט צינדט ער קוים דאָס לעמפעלע אָן
און האָט ניט קיין פּוח אַ גענעץ צו טאָן.
אַרעמער יינגל ! אַ נעבעך אויף אים !

אַרעמער

יינגל

וואָלטער דע לאַ מעיר

שטיל און שוויגנדיק עס גייט
לִבְנָה אין איר זילבערקלייד.
דאָ און דאָרט זי זעט, איר דוכט,
אויף זילבערביימער זילבערפֿרוכט !
שויב נאָך שויב פֿון אונטער דאָך
שלאָגט אָפּ איר גלאַנץ אין זילבער-סכך.
אין ביידל ווי אַ קלעצל רונד
מיט זילבער-נעגל שלאָפֿט דער הונט.
אין זילבער-פֿעדערן פֿון שלאָף עס קוקט
די ברוסט פֿון טויב אין שטייג פֿאַררוקט.
אַ מויז לויפֿט גיך צום תּבֹואה-סטויג
מיט זילבערפֿיס און אַ זילבעראויג.
און אינעם טיך אַ פֿישל גלאַנצט
פֿאַרפלאַנטערט אין אַ זילבערפֿלאַנץ.

זילבער

וואָלטער דע לאַ מעיר

TIRED

TIM

Walter De la Mare

Poor tired Tim! It's sad for him.
He lags the long bright morning through
Ever so tired of nothing to do.
He moans and mopes the livelong day
Nothing to think about, nothing to say.
Up to bed with his candle to creep
Too tired to yawn, too tired to sleep.
Poor tired Tim! It's sad for him.

SILVER

Walter De la Mare

Slowly, silently now the moon
Walks the night in her silver shoon;
This way, and that, she peers, and sees
Silver fruit upon silver trees;
One by one the casements catch
Her beams beneath the silvery thatch;
Couched in his kennel, like a log,
With paws of silver sleeps the dog;
From their shadowy cote the white breast peep
Of doves in a silver-feathered sleep;
A harvest mouse goes scampering by,
With silver claws and a silver eye;
And moveless fish in the water gleam
By silver weeds in a silver stream.

אַפּריל

סאַראַ טיסדייל

די דעכער גלאַנצן פֿיכט און פֿריש,
אַ שוועלבל פֿליט מיט צוויטשעריי.
מיט דער צאַרטקייט פֿון אַפּריל
שווימען כּמאַרעלעך פֿאַרביי.

דער ברוינער הויף איז אַבער וויסט,
מיט איינעם פּוסטן בוים ווי פֿריער.
כּוואַלט ניט געוואוסט אַז פֿרילינג קומט,
ווען ניט דאָס ליד אין מיר.

APRIL

Sara Teasdale

The roofs are shining from the rain,
The sparrows twitter as they fly,
And with a windy April grace
The little clouds go by.

Yet the back-yards are bare and brown
With only one unchanging tree —
I could not be so sure of Spring
Save that it sings in me.

כזוייס וועמעס וואָלד דאָס איז פֿאַרשנייט.
כאַטש אויפֿן דאָרף זיין הייזל שטייט.
ער זעט ניט ווי איך קום אַרויס
זיין וואָלד באַטראַכטן ווייס פֿאַרווייט.

מיין קליינעם פֿערד זעט מאַדנע אויס
דאָס בלייבן ווייט פֿון פֿאַרמערס הויז.
אין מיטן וואָלד און טיך אין פֿריי,
אין אַוונט פֿינצטערסטן פֿון יאָר.

ער טוט מיט גלעקל גרינג אַ ריר :
איז ניט אַ טעות דאָ ביי מיר ?
נאָך דעם בלויז דער שאַרף אַליין
פֿון גרינגן ווינט און שניי וואָס פֿאַלט.

דער וואָלד איז פֿינצטער, טיף און שיין.
נאָר איך האָב דאגות אָן אַ שיעור.
און ביזן שלאָף נאָך ווייט צו גיין.
און ביזן שלאָף נאָך ווייט צו גיין.

איך וואָלט געוואָלט דער פֿויגל זאָל אַוועק.
ניט זינגען ביי מיין פֿענצטער אָן אַן עק.

איך האָב אַ פֿאַטש געטאַן אויף אים מיט
ביידע הענט,
ווייל פֿאַרטראַגן מער האָב איך אים ניט געקענט.

אַ ביסל שולד פֿאַר דעם מוז זיין אין מיין געמיט.
וואָס קאָן מען האָבן צו אַ פֿויגלס ליד ?

אויך בין איך זיכער אויף אַ וועג אַ קרומען :
וועלן עמעצנס געזאַנגען גאָר פֿאַרשטומען.

זיך אַפֿשטעלנדיק

ביי אַ וואָלד

אין

אַ שנייאַיקן

אַוונט

ראַבערט פֿראַסט

אַ

קליינער

פֿויגל

ראַבערט פֿראַסט

*STOPPING
BY WOODS
ON*

*A SNOWY
EVENING*

Robert Frost

Whose woods these are I think I know.
His house is in the village though;
He will not see me stopping here
To watch his woods fill up with snow.

My little horse must think it queer
To stop without a farmhouse near
Between the woods and frozen lake
The darkest evening of the year.

He gives his harness bells a shake
To ask if there is some mistake.
The only other sound's the sweep
Of easy wind and downy flake.

The woods are lovely, dark and deep.
But I have promises to keep,
And miles to go before I sleep,
And miles to go before I sleep.

*A MINOR
BIRD*

Robert Frost

I have wished a bird would fly away,
And not sing by my house all day;

Have clapped my hands at him from the door
When it seemed as if I could bear no more.

The fault must partly have been in me.
The bird was not to blame for his key.

And of course there must be something wrong
In wanting to silence any song.

זוכנדיק

אַ פֿייגעלע

אין

זונפֿאַרגאַנג

ראַבערט פֿראַסט

אַן גאַלד וועט זײַן דער מערבֿ באַלד.
דער ווינט איז אויסגעגאַנגען קאַלט.
ווען שטעלנדיק אין שניי די טריט
האַט מיר געדוכט : אַ פֿויגל גליט.

זומערצײט אין זעלבן אָרט
דעם קאַפּ פֿאַרהויבן האָב איך דאָרט.
אַ פֿייגעלע מיט גאַטס געשאַנק
געזונגען האָט אַ זיס געזאַנג.

כִּיהאַב ניט געהערט אַצינד קיין טרעל.
אויף אַ צווייג איין בלעטל געל
געווען צו זען איז דאָ קוים,
ווען כִּיהאַב צוויי מאָל באַטראַכט דעם בוים.

פֿון בערגל האָב איך בעסער פֿיל
פֿאַרשטאַנען, אַז דער האַרטער קיל
גיט צו צום שניי אַ פֿרעסטל בלויז,
ווי גילד צו גאַלד וואָס מאַכט ניט אויס.

אַ פענדזל האָט אין הימל העט
געלאָזט אין בלוי אַ קרומען גלעט
פֿון אָדער כּמאַרע, אָדער רויך.
אַ קליינער שטערן שפּיזלט הויך.

LOOKING
FOR
A SUNSET BIRD
IN WINTER
Robert Frost

The west was getting out of gold,
The breath of air had died of cold,
When shoeing home across the white,
I thought I saw a bird alight.

In summer when I passed the place
I had to stop and lift my face;
A bird with an angelic gift
Was singing in it sweet and swift.

No bird was singing in it now.
A single leaf was on a bough,
And that was all there was to see
In going twice around the tree.

From my advantage on a hill
I judged that such a crystal chill
Was only adding frost to snow
As gilt to gold that wouldn't show.

A brush had left a crooked stroke
Of what was either cloud or smoke
From north to south across the blue;
A piercing little star was through.

די

טיר

אן

א שלאָס

ראַבערט פֿראַסט

נאָך יאָרן אַ סך
אַ קלאַפּן צו לעצט.
כ׳האַב געטראַכט פֿון דער טיר
אַן אַ שלאָס נאָך ביז יעצט.

כ׳האַב פֿאַרלאַשן דאָס ליכט.
צו דער טיר כ׳האַב פֿון דיל
געהויבן די הענט
אין אַ תּפֿילה גאַר שטיל.

נאָר ווידער אַ קלאַפּ.
מײַן פֿענצטער איז גרויס,
איך בין דורכן פֿענצטער
אין דרויסן אַרויס.

פֿון יענער זײַט פֿענצטער
כ׳האַב געענטפֿערט „אַרײַן!“
יענעם, וואָס קלאַפּט,
ווער ס׳זאָל ניט זײַן.

איבער אַ קלאַפּ
כ׳האַב פֿאַרלאָזן מײַן צעל,
כדי זיך באַהאַלטן
און בײַטן מײַן שוועל.

*THE
LOCKLESS
DOOR*

Robert Frost

It went many years,
but at last came a knock.
And I thought of the door
With no lock to lock.

I blew out the light,
I tiptoed the floor,
And raised both hands
In prayer to the door.

But the knock came again
My window was wide
I climbed on the sill
And descended outside.

Back over the hill
I bade a "come in"
To whatever the knock
At the door may have been.

So at a knock
I emptied my cage
To hide in the world
And alter with age.

דער ווינט

און

די בלום

אין

פֿענצטער

ראַבערט פֿראַסט

פֿאַרלעך, פֿאַרגעסט איינער ליבע,
הערט פֿון דער ליבע ביי זיי.
זי אין פֿענצטער אַ בלום,
ער אַ ווינט אינעם שניי.

ווען דער שלייער פֿון פֿראַסט
אויף דער שויב איז צעגאַן,
און דער פֿויגל אין שטייג
האַט געזונגען איר דאָן —

האַט ער אין שויב זי באַמערקט,
ניט געקענט אַנדערש דאָך,
און געקומען צוריק
אין דער פֿינצטער דערנאָך.

ער, אום ווינטער אַ ווינט,
ווען טויט איז דאָס גראָז,
ניט געפֿאַרט זינען פֿייגל —
פֿון אַ ליבע ווייסט וואָס ?

ער האַט געגעבן אַ זיפֿך,
און דעם פֿאַרהאַנג אַ שאַר,
צו זען ווי עמעץ
קען ניט שלאָפֿן דערפֿאַר.

ער האַט זי איינגערעדט האַלב
אַז אַנטלויפֿן זאָל זי
פֿון דער שיין וואָס איז אין שויב,
פֿון אויוונס וואַרעמען גלי.

נאָר די בלום האַט פֿאַרטראַכט זיך,
אַנגעבייגט אויף אַ זייט.
באַגינען האַט דערווישט אים
הונדערט מיילן ווייט.

WIND

AND

WINDOW

FLOWER

Robert Frost

Lovers, forget your love,
And list to the love of these.
She a window flower,
And he a winter breeze.

When the frosty window veil
Was melted down at noon,
And the caged yellow bird
Hung over her in tune,

He marked her through the pane
He could not help but mark,
And only passed her by,
To come again at dark.

He was a winter wind,
Concerned with ice and snow,
Dead weeds and unmated birds,
And little of love could know.

But he sighed upon the sill,
He gave the sash a shake,
As witness all within
Who lay that night awake.

Perchance he half prevailed
To win her for the flight
From the firelit looking-glass
And warm stove-window light.

But the flower leaned aside
And thought of naught to say,
And morning found the breeze
A hundred miles away.

גוטע

שעהן

ראבערט פראסט

ווינטער-אָוונט אויף מיין שפּאַציר —
כ'האַב קיינעם ניט געהאַט צו מיר.
געהאַט פֿון כאַטקעס נאָר אַ ריי,
ביז די שניינענדיקע אויגן אינעם שניי.

אין זיי געהאַט דאָס פֿאַלק האָב איך,
אַ פֿידעלעס פֿאַרגייען זיך.
און הינטער פֿאַרהאַנגען באַהאַלטן
געזיכטער יונגע און געשטאַלטן.

מיט דער חבֿרותא אין פֿאַרויס
האַב איך שפּאַצירט ביז לעצטן הויז.
געקומען צוריק, און מיט אַ שווער האַרץ
געטראָפֿן אַלע פֿענצטער שוואַרץ.

געוועקט פֿון שלאָף דאָס דערפֿל האָט
אין שניי מיין סקריפּנדיקער טראַט.
ווי פּראָפֿאַנאַציע אין אָוונט, ווען
לאַזסט איבער אַלעמען אַ זייגער צען.

*GOOD
HOURS*

Robert Frost

I had for my winter evening walk—
No one at all with whom to talk,
But I had the cottages in a row
Up to their shining eyes in snow.

And I thought I had the folk within:
I had the sound of a violin;
I had a glimpse through curtain laces
Of youthful forms and youthful faces.

I had such company outward bound.
I went till there were no cottages found.
I turned and repented, but coming back
I saw no window but that was black.

Over the snow my creaking feet
Disturbed the slumbering village street
Like profanation, by your leave,
At ten o'clock of a winter eve.

א לאטע פֿון שניי פֿון פֿאַראַיאַרן ליגט אין ווינקל.
ניט צו טראַכטן פֿיל :
דאָס איז געווען פֿאַפּיר פֿון ווינט געיאָגט,
פֿון רעגן שטיל.

עס איז באַשפּריצט מיט בלאַטע ווי
מיט אותיות קליין און קלאַר,
נייס פֿון אַ טאַג וואָס כּהאַב פֿאַרגעסן,
אַדער ניט געלייענט גאַר.

איך בין קיינער, ווער ביסטו ?
ביסטו קיינער אויך ? דו ?
זיינען מיר אַ פֿאַרל, שוויג.
זיי וואַלטן אונדז פֿאַרטריבן. קלאַר.

ווי שרעקלעך איז צו זיין אַן איינער.
ווי שטאַרק בֿפֿרהסיא. ווי אַ פֿראַש מיט
נודנעם קול

אַ גאַנצן טאַג דיין נאַמען זאָגן
צו אַ זומפּ, וואָס ווערט נתפעל.

אַ לאַטע

פֿון

פֿאַראַיאַרן

שניי

ראַבערט פֿראַסט

כ'בין

קיינער

עמילי דיקענסאָן

*A PATCH
OF
OLD SNOW*

Robert Frost

There's a patch of old snow in a corner
That I should have guessed
Was a blow-away paper the rain
Had brought to rest.

It is speckled with grime as if
Small print overspread it,
The news of a day I've forgotten—
If I ever read it.

I'M NOBODY

Emily Dickenson

I'm nobody! Who are you?
Are you nobody, too?
Then there's a pair of us—don't tell!
They'd banish us, you know.

How dreary to be somebody!
How public, like a frog
To tell your name the livelong day
To an admiring bog!

ביימער

י. קילמער

עס וועט ניט טרעפֿן קיין מאָל, כ'מיינ,
אַ ליד זאָל ווי אַ בוים זיין שיינ ;

אַ בוים, וואָס מיטן מויל ער ציט
די זיסע ברוסט פֿון ערד צעפליט ;

אַ בוים וואָס קוקט צו גאָט און שטייט
מיט בלעטערהענט צו תפילה גרייט ;

אַ בוים וואָס האָט דעם זומער גאָר
אַ נעסט פֿון פייגל אין די האָר ;

וואָס שניי אין בוזעם ליגט בני אים,
וואָס איז מיט רעגן שטאַרק אינטיים.

אַ נאַר ווי איך מאַכט לידער שיינ,
אַ בוים קען מאַכן גאָט אַליין.

TREES

Joyce Kilmer

I think that I shall never see
A poem lovely as a tree.

A tree whose hungry mouth is prest
Against the earth's sweet flowing breast;

A tree that looks at God all day,
And lifts her leafy arms to pray;

A tree that may in Summer wear
A nest of robins in her hair;

Upon whose bosom snow has lain,
Who intimately lives with rain.

Poems are made by fools like me,
But only God can make a tree.

ווער האָט דעם ווינט געזען ?
ניט איך און אויך ניט דו.
נאָר ווען די בלעטער ציטערן
קומט ער נאָענט צו.

ווער האָט דעם ווינט געזען ?
ניט דו און אויך ניט איך.
נאָר ווען דער בוים בייגט איין זיין קאָפּ
גייט דורך דער ווינט אויף גיך.

ווען איך בין טויט, מײַן ליבסטער,
ניט זינג קיין טרויער-ליד.
ניט פֿלאַנץ צוקאַפּנס מיר קיין רוז,
קיין טונקעלן צעדער ניט.
זאָל זײַן דאָס גרינגראַז איבער מיר
פֿון טוי און רעגן נאָס.
און אויב דו ווילסט, געדענק מיר,
און אויב דו ווילסט, פֿאַרגעס.

די שאַטנס כּוועל ניט זען,
ניט ווי דער רעגן פֿאַלט.
ניט הערן כּוועל די נאַכטיגאַל
וואָס זינגט פֿון וויי אין וואַלד.
און ווען אין טונקל אייביק
וועט חלומען מײַן זעל,
קען זײַן, איך וועל געדענקען,
קען זײַן, פֿאַרגעסן כּוועל.

דער

ווינט

ק. ג. ראָססעטטי

ווען

איך

בין טויט,

מײַן ליבסטער

ק. ג. ראָססעטטי

*THE
WIND*

Ch. G. Rossetti

Who has seen the wind?
Neither I nor you.
But when the leaves hang trembling,
The wind is passing through.

Who has seen the wind?
Neither you nor I.
But when the trees bow down their heads,
The wind is passing by.

*WHEN I
AM DEAD,
MY DEAREST*

Ch. G. Rossetti

When I am dead, my dearest,
Sing no sad songs for me;
Plant thou no roses at my head,
Nor shady cypress-tree:
By the green grass above me
With showers and dewdrops wet:
And if thou wilt, remember,
And if thou wilt, forget.

I shall not see the shadows,
I shall not feel the rain;
I shall not hear the nightingale
Sing on, as if in pain:
And dreaming through the twilight
That doth not rise nor set,
Haply I may remember,
And haply may forget.

אינהאַלט :

אין מיין פֿענצטער בליט מאַנהעטן / 46—5

פֿונעם ווייטן ווייטן שטעטל / 60—47

פֿאַר דער ייִדישער שול / 68—61

פֿון ענגליש / 93—69

ביכער פֿון מ. אַליצקי

אין פֿרעמדן לאַנד, לידער, דנטשלאַנד, 1948, אַרויסגעגעבן בײַ דער מיטהילף
פֿונעם ייִדישן אַרבעטער-קאָמיטעט אין אַמעריקע.

פֿריילעכע טעג, לידער פֿאַר קינדער, אַרויסגעגעבן פֿון בילדונגס-קאָמיטעט
פֿונעם אַרבעטער-רינג, ניו-יאָרק, 1962; באַקומען די צײַ קעסעל פֿרעמיע
פֿאַר ליטעראַטור אין מעקסיקע.

לידער צו אַ ברודער (צוזאַמען מיט ל. אַליצקי), תּל-אַבֿיבֿ, 1964, פֿאַרלאַג
„נחמני“.

געקליבענע לידער, פֿאַרלאַג י. ל. פּרץ, תּל-אַבֿיבֿ, 1967; פּרעמירט פֿונעם
קולטור-קאָנגרעס און ייִדישן פּען-קלוב אין ניו-יאָרק.

גרייט צום דרוק:

אומעטום דער זונפֿאַרגאַנג, לידער.

